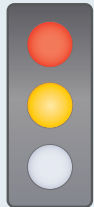

TEMAT KOMUNIKATU: Komisja oraz Rada mają podejmować decyzje w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków w krajach objętych jednolitym mechanizmem nadzorczym (strefie SSM). Część kosztów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków będzie finansował Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.

STRONY ZAANGAŻOWANE: banki, ich właściciele, wierzyciele, podatnicy, organy zajmujące się restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją banków.

- ZA:**
- Podejmowanie decyzji w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na szczeblu centralnym może – teoretycznie – zapobiec zakłóceniom konkurencji.
- PRZECIW:**
- Ze względu na fakt, że Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest uzależniony od finansowania ze strony Europejskiego Mechanizmu Stabilizacyjnego (ESM), w praktyce uniknięcie zakłóceń konkurencji będzie niemożliwe.
 - Wprowadzenie Jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRM) w krajach objętych Jednolitym Mechanizmem Nadzorczym (strefie SSM) tworzy ryzyko nadużyć i przenosi ryzyko oraz koszty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków na wszystkich podatników w krajach strefy SSM.
 - Podstawą prawną rozporządzenia nie mogą być kompetencje UE dotyczące budowy jednolitego rynku (art. 114 TFEU), a wyłącznie klauzula elastyczności (art. 352 TFEU), której wykorzystanie wymaga jednak jednomyślności w Radzie.
 - Konieczne jest jasne wskazanie, że żadne Państwo Członkowskie nie może zostać zmuszone do ponoszenia kosztów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, nawet jeśli Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie osiągnie zakładanej wielkości. W przeciwnym razie rozporządzenie będzie naruszać warunki postawione przez [niemiecki – przyp. tłum.] Federalny Sąd Konstytucyjny

TREŚĆ

Tytuł

Wniosek z 10 lipca 2013 r. w sprawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego jednolite zasady i jednolitą procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach **jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** oraz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz zmieniające Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1093 z 2010 r. **Sygnatura COM(2013) 520.**

Streszczenie

› Przedmiot, zakres obowiązywania i instytucje objęte rozporządzeniem

- Rozporządzenie przewiduje wprowadzenie jednolitych zasad restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji finansowych (Jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji – SRM; art. 1).
- Rozporządzenie ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do następujących instytucji finansowych (zwanymi dalej „bankami”, art. 1 i 2, zob. również broszura CEP w sprawie nadzoru bankowego Europejskiego Banku Centralnego, EBC):
 - wszystkich banków zarejestrowanych w krajach UE, w których nadzór w przyszłości sprawować będzie EBC w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego, SSM (dalej: „kraje strefy SSM”); należą do nich wszystkie państwa strefy euro oraz wszystkie kraje członkowskie spoza tej strefy, które dobrowolnie zgodzą się na nadzór EBC;
 - spółek-matek takich banków oraz przedsiębiorstw inwestycyjnych, podlegających nadzorowi EBC.

W powyższych przypadkach omawiane tu rozporządzenie stosuje się łącznie z proponowaną dyrektywą ogólną w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków [COM(2012) 280].

- Decyzje w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz szczegółów jej przeprowadzania podejmować będą Komisja Europejska oraz Rada ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji – unijna agencja z siedzibą w Brukseli (art. 38 (1), art. 44). Stworzony zostanie również Jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla krajów strefy SSM, dalej zwany „Funduszem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji” (art. 64).
- Ani Komisja, ani Rada nie będą mogły wymagać od państwa strefy SSM, by uruchomiło ono wsparcie ze środków publicznych (art. 6 (4)). W sytuacji, gdy decyzja Rady będzie „rzutować na odpowiedzialność budżetową danego Państwa Członkowskiego”, państwo to może zażądać „dalszych obrad rady”, dopóki nie zostanie osiągnięty docelowy poziom finansowania Funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (art. 51 (3)).

› Cele oraz zasady restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

- Celem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji jest podtrzymanie funkcji krytycznych banku – takich jak realizowanie płatności – a przez to uniknięcie „efektu zarazy” i innych skutków szkodzących stabilności rynku finansowego. Wykorzystywanie publicznych środków powinno być „zminimalizowane”, a deponenci objęci ochroną (art. 12).

Analiza z dnia 7 października 2013 r.

- W przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, stratami w pierwszej kolejności obciążeni będą udziałowcy, a dopiero w drugiej kolejności – wierzyciele (art. 13 (1)).
- › **Kompetencje Komisji: decyzje w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz dostępne narzędzia**
- Komisja podejmuje decyzję w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji danego banku. Czyni to z własnej inicjatywy, na podstawie zalecenia Rady, komunikatu EBC lub krajowego organu nadzoru (art. 16 (6)).
 - Komisja wskazuje w „schemacie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji”, które narzędzia mają być zastosowane i czy wykorzystany zostanie Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (art. 16 (6)).
 - Dostępne są następujące narzędzia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (art. 21-24):
 - przeniesienie udziałów, aktywów, praw lub zobowiązań banku do prywatnego nabywcy lub kontrolowanego przez państwo banku pomostowego,
 - przeniesienie aktywów, praw lub zobowiązań banku do podmiotu zarządzającego aktywami („banku złych aktywów”),
 - umorzenie zobowiązań banku lub ich zamiana na kapitał własny („umorzenie lub konwersja wierzytelności”).
- › **Rada: członkowie, zebrania i niezależność**
- Rada złożona jest z dyrektora wykonawczego, jego zastępcy oraz 244 pracowników (art. 39 (1) i (2), załącznik). Dyrektora wskazuje Rada UE po wysłuchaniu w Parlamencie Europejskim (art. 52 (5)).
 - Rada zbiera się na „sesjach wykonawczych” oraz na „sesjach plenarnych”.
 - W trakcie sesji wykonawczych ustalane są szczegóły dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (patrz niżej). W spotkaniu uczestniczy (art. 49-51):
 - czterech członków stałych – dyrektor wykonawczy, jego/jej zastępca i po jednym przedstawicielu Komisji i EBC.
 - po jednym przedstawicielu każdego krajowego organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji z krajów strefy SSM, w których bank podlegający restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ma swoją siedzibę, biuro lub podmiot zależny.
- Każdy z czterech członków stałych oraz przedstawiciel organu krajowego, w którym dany bank ma swoją siedzibę, mają po jednym głose. Wszyscy pozostali przedstawiciele krajowych organów dzielą jeden głos. Decyzje zapadają zwykłą większością.
- Podczas sesji plenarnych zapadają decyzje – podejmowane zwykłą większością – dotyczące programu pracy oraz budżetu Rady. Wśród uczestników - z których każdy ma jeden głos – są czterej stali członkowie oraz po jednym przedstawicielu organu ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji ze wszystkich państw strefy SSM (art. 39 (1), art. 45, art. 46, art. 48 (1)).
 - Wszyscy członkowie Rady działają „niezależnie i w ogólnym interesie”. Czterej stali członkowie nie przyjmują instrukcji Komisji lub Państw Członkowskich (art. 43).
 - Rada i Parlament Europejski mogą wezwać dyrektora wykonawczego na wysłuchanie. Parlamente krajowe mogą „zaprosić” dyrektora wykonawczego do wzięcia udziału w „wymianie opinii” (art. 41, art. 42).
- › **Kompetencje „sesji wykonawczych” w ramach przygotowań do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**
- Sesja wykonawcza ocenia, czy w przypadku danego banku możliwe jest przeprowadzenie skutecznej restrukturyzacji bez korzystania ze środków publicznych – nie licząc Funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Jeśli jest to niewykonalne, sesja może zdecydować o nałożeniu na bank obowiązku podjęcia różnego rodzaju działań – np. zaniechania konkretnego rodzaju działalności (art. 8).
 - Sesja przygotowuje plan restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla wszystkich banków w krajach strefy SSM (art. 7). Może łagodzić wymagania lub wprowadzać wyjątki, szczególnie w przypadku małych banków oraz banków należących do instytucjonalnego systemu ochrony – np. banków oszczędnościowych (trustee savings banks) lub banków współpracy (art. 9).
 - Sesja określa dla każdego banku poziom wymaganych funduszy własnych, które należy utrzymywać, oraz poziom zobowiązań koniecznych do umorzenia lub konwersji na aktywa własne. Przy podejmowaniu tych decyzji sesja musi uwzględnić m.in. wielkość banku i to, do jakiego stopnia system gwarantowania depozytów „może” uczestniczyć w finansowaniu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (art. 10).
- › **Kompetencje „sesji wykonawczej” w zakresie organizacji oraz finansowania restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**
- Sesja wykonawcza rozstrzyga, w formie „systemu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji”, następujące kwestie (art. 16 (8), art. 20-24):
 - które udziały, aktywa, prawa i zobowiązania mają być przeniesione do prywatnego nabywcy, banku pomostowego lub „banku złych aktywów”;
 - do jakiego stopnia można zastosować umorzenie i konwersję zobowiązań na aktywa, które zobowiązania będą wyłączone z tej procedury oraz którzy wierzyciele – wskutek tego wyłączenia – będą musieli ponieść większe straty niż początkowo przewidywano.
 - w jakim zakresie wykorzystany będzie Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; warunkiem do tego jest podjęcie przez Komisję decyzji, że wykorzystanie Funduszu nie stanowi nieuprawnionej pomocy publicznej (art. 16 (8) i (10)).
 - Krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji muszą wdrożyć „systemy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji”. Jeśli tego nie zrobią lub zrobią to w niewystarczającym stopniu, Rada może wydać instrukcje dla banku podlegającego restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (art. 26 (2)).
- › **Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**
- Dla państw strefy SSM stworzony zostanie Jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, będący własnością Rady. Fundusz będzie finansowany przez banki krajów strefy SSM. W ciągu 10 lat od utworzenia Fundusz powinien dysponować co najmniej równowartością 1 proc. wartości depozytów, objętych systemami gwarantowania depozytów (art. 64 (1) i (3), art. 65 (1)).
 - Wysokość składek płaconych przez banki na rzecz funduszu będzie uzależniona od poziomu ogólnych zobowiązań banków i ich profilu ryzyka. Składki będą podnoszone co najmniej raz do roku (art. 66 (1) i (2)).

Analiza z dnia 7 października 2013 r.

- Rada może zdecydować, że Fundusz (art. 67 (1), art. 68, art. 69):
 - zwiększy dodatkowe składki z mocą wsteczną, jeśli zasoby finansowe funduszu okażą się niewystarczające (decyzją sesji plenarnej);
 - wystąpi o kredyt lub innego rodzaju pomoc – np. ze strony EBC, ESM, państw członkowskich, banków lub innych uczestników rynku kapitałowego – jeśli zasoby funduszu nie będą „bezpośrednio dostępne” lub niewystarczające (decyzją sesji wykonawczej),
 - wystąpi o kredyt do krajowych funduszy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji działających w krajach spoza strefy SSM, jeśli zasoby funduszu wciąż będą niewystarczające (decyzją sesji plenarnej).
- Fundusz może być wykorzystywany w szczególności do dokapitalizowania banków złych aktywów lub banków pomostowych. Bezpośrednie dokapitalizowanie lub pokrycie strat banku przez fundusz jest zabronione (art. 71).
- Co do zasady, poziom zaangażowania Funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie jest ograniczony. Jeśli Rada wykluczy określone zobowiązania z procedury umorzenia lub konwersji, wykorzystanie Funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji konieczne ze względu na wynikający z tego faktu niedobór nie może przekroczyć 5 proc. ogólnych zobowiązań banku. Co więcej, umorzenie i konwersja długów na kapitał powinny objąć co najmniej 8 proc. zobowiązań banku (art. 24 (6) i (7)).
- Rada musi inwestować środki Funduszu w obligacje krajów SSM lub organizacji międzyrządowych, lub w „wysokopłynne” aktywa o „wysokiej” wiarygodności kredytowej (art. 70 (3)).

› Systemy gwarantowania depozytów

- Krajowe systemy gwarantowania depozytów, działające w państwach SSM, w których rozpoczęto procedurę restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, mogą – gdy to konieczne – zostać wykorzystane, do wysokości środków, które musiałyby one wypłacić w formie kompensacji za gwarantowane depozyty, gdyby dany bank został zlikwidowany zgodnie z tradycyjnymi procedurami upadłościowymi (art. 73 (1)).
- W sytuacji, gdy krajowy system gwarantowania depozytów nie ma środków na powyżej opisany cel, może otrzymać pożyczkę z Funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (art. 73 (4)). Decyzja w tej sprawie zapada większością dwóch trzecich głosów na sesji plenarnej (art. 46 (1) c, art. 48 (1)).

› Wejście w życie

- Składki banków na Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są należne od dnia wejścia w życie omawianego tu Rozporządzenia (art. 88).
- Rada ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zacznie pracę 1 stycznia 2015 r., od tej daty będzie też mogła dysponować Funduszem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Wierzyciele będą mogli brać udział w procedurze restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji - w ramach procedury umorzenia i konwersji długów - od 2018 r. (art. 88, podparagrafy 2 i 3 w powiązaniu z art. 85).

Uwagi Komisji na temat zasady pomocniczości

Tylko działania podejmowane na szczeblu UE mogą zagwarantować „zminimalizowanie ubocznych efektów” restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. Co więcej, restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja banków może być dzięki temu przeprowadzona „najniższym kosztem” oraz bez zaburzania konkurencji.

Tło polityczne

Rozporządzenie jest częścią przepisów europejskich tworzących „Unię bankową”. W czerwcu 2012 r. Komisja przedstawiła wniosek w sprawie Dyrektywy dotyczącej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków [BRRD, COM(2012) 280]. Rada i Parlament Europejski chcą osiągnąć porozumienie w sprawie tego dokumentu do końca 2013 r. Od jesieni 2014 r. nadzór bankowy w krajach strefy euro będzie scentralizowany i sprawowany przez Europejski Bank Centralny (SSM). Zawarto również porozumienie polityczne, zgodnie z którym po ustanowieniu nadzoru EBC Europejski Mechanizm Stabilizacyjny będzie mógł dokapitalizować banki bezpośrednio, czyli bez wykorzystywania budżetów krajowych.

Procedura legislacyjna

10 lipca 2013 r.

Termin nieustalony

Przyjęcie przez Komisję

Przyjęcie przez Parlament Europejski i Radę, publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, wejście w życie

Podmioty mające wpływ na proces polityczny

Prowadząca Dyrekcja Generalna:

Dyrekcja generalna ds. rynku wewnętrznego

Komisje Parlamentu Europejskiego:

Komisja ds. gospodarczych i monetarnych, sprawozdawca Elisa Ferreira (Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów, Portugalia)

Sposób decydowania w Radzie UE:

Większość kwalifikowana (przyjęcie przez większość Państw Członkowskich, przy co najmniej 260 z 352 głosów w Radzie).

Szczegóły legislacyjne

Kompetencje prawne:

Art. 114 TFEU

Forma kompetencji prawnych:

Kompetencje dzielone (art. 4 (2) TFEU)

Procedura legislacyjna:

Art. 294 (zwykła procedura legislacyjna)

Analiza z dnia 7 października 2013 r.

OCENA

Ocena wpływu na gospodarkę

Rozporządzenie w dwóch aspektach zdecydowanie wykracza poza zakres dyrektywy w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (BRRD). Po pierwsze: decyzje w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mają być podejmowane w sposób scentralizowany, przez Komisję i Radę, a nie przez odpowiednie krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Podejmowanie decyzji w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na szczeblu centralnym może zapobiec zakłócaniu konkurencji, do którego mogłoby dojść w przypadku, gdyby krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zobowiązywałyby wierzycieli do ponoszenia strat w zróżnicowanej skali. Tę zaletę można jednak brać pod uwagę tylko pod warunkiem, że Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji będzie miał wystarczające środki, umożliwiające rezygnację z korzystania z ESM. Wykorzystanie środków z ESM wymaga jednomyślnej decyzji wszystkich krajów ESM, co oznacza, że każdy kraj może uzależnić swą zgodę od uzyskania bardziej uprzywilejowanej pozycji. To uniemożliwi Komisji i Radzie podejmowanie działań neutralnych dla uczciwej konkurencji.

W przypadku restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji o charakterze transgranicznym, spory o podział odpowiedzialności pomiędzy zainteresowanymi krajami są niemożliwe do uniknięcia. Wszystkie kraje będą starały się zminimalizować obciążenia, które spadną na ich podatników. By osiągnąć w tej kwestii rozsądne porozumienie, prawa głosu podczas sesji wykonawczych nie powinny być – jak zaproponowano w rozporządzeniu – przydzielone w sposób trwały. Ich waga powinna być uzależniona od skali działalności banku w poszczególnych państwach.

Po drugie: uruchomienie Funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla krajów SSM spowoduje – w przeciwieństwie do krajowych funduszy tego typu działających w krajach spoza strefy SSM – że restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja jednego banku będzie musiała być finansowana przez banki ze wszystkich innych krajów strefy SSM. To może zachęcać państwa strefy SSM do nadużyć. Wszystkie państwa strefy SSM wciąż będą miały bowiem – mimo sprawowania nadzoru przez EBC – znaczący wpływ na kształt swoich krajowych centrów finansowych, i mogły – na przykład – wykorzystywać podatek CIT do „pompowania” swoich sektorów finansowych. W ten sposób będą ponosić część odpowiedzialności za wysokie koszty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. Dlatego też w każdym państwie strefy SSM należy stworzyć dodatkowo krajowy fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W sytuacji, gdy jego fundusze okażą się niewystarczające do restrukturyzacji danego banku, koszty powinno ponosić zainteresowane państwo strefy SSM. Gdyby obciążenie okazało się zbyt duże, krajowy fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mógłby ubiegać się o pożyczkę z ESM.

Choć Jednolity Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji będzie otrzymywał składki od wszystkich banków z krajów strefy SSM, przez dłuższy okres nie będzie posiadał wystarczających środków, by faktycznie finansować restrukturyzację i uporządkowaną likwidację banków. Będzie więc musiał ubiegać się o kredyty z ESM.

Jednolity Fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przenosi więc ryzyko i koszty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji na wszystkich podatników z państw strefy SSM. W pierwszej kolejności będą to podatnicy w kraju, który skorzysta z tej sytuacji.

Innym problemem jest to, że sesja wykonawcza – w której, nota bene, państwa, w których dany bank nie prowadzi działalności nie będą mogły uczestniczyć – będzie decydować o poziomie finansowania dostępnego ze środków Funduszy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W ten sposób sesja wykonawcza może z góry określić konieczność zaciągnięcia pożyczki z ESM. Choć z technicznego punktu widzenia na taką pożyczkę muszą się zgodzić wszystkie państwa ESM – sprzeciw spowodowałby poważne perturbacje.

Ocena prawna

Kompetencje prawne

Podstawą prawną rozporządzenia nie mogą być wskazane przez Komisję kompetencje UE dotyczące rynku wewnętrznego (art. 114 TFEU), ponieważ Rozporządzenie obowiązuje wyłącznie kraje strefy SSM – wejście do niej wszystkich Państw Członkowskich wydaje się politycznie niemożliwe. Wspólny system restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wzmocni jednolity rynek tylko na określonym obszarze. De facto więc wprowadzenie omawianych rozwiązań spowoduje rozłam na wewnętrznym rynku.

Choć agencje UE mogą być tworzone na postawienie kompetencji w zakresie rynku wewnętrznego (ETS, sprawa C-217/04, ENISA z 2 maja 2006 r.), zastępowanie organów Państw Członkowskich agencjami UE może wykraczać poza cel harmonizacji, a przez to nie może być dokonywane na podstawie kompetencji w zakresie rynku wewnętrznego (mowa końcowa rzecznika generalnego ETS Niilo Jääskinena w sprawie C-270/12, VK/Rada i Parlament z 12 września 2013 r.).

Wprowadzenie ujednoczonych zasad restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla krajów strefy SSM zwiększy stabilność finansową. Rozporządzenie można więc oprzeć na klauzuli elastyczności (art. 352), co wymaga jednak jednomyślności w Radzie.

Pomocniczość

Nie budzi wątpliwości ze względu na wysoki stopień integracji, obserwowany w sektorze bankowym UE.

Proporcjonalność

By uniknąć zakłóceń konkurencji, tworzenie Jednolitego Funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla wszystkich krajów strefy SSM nie jest niezbędne. Wystarczy powołać krajowe fundusze restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, które mogłyby być wspierane przez ESM.

Analiza z dnia 7 października 2013 r.

Zgodność z prawem UE w innych obszarach

Zgodnie z doktryną Meroni stosowaną przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości (sprawa C-9/56 i C-10/56 z 13 czerwca 1958 r.), dyskrecjonalne decyzje są zastrzeżone dla organów UE i nie mogą być delegowane na „zewnętrzne organy”, takie jak rada ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Ponieważ jednak możliwe jest - zgodnie z Traktatem Lizbońskim - sprzeciwienie się decyzjom agencji UE, ETS prawdopodobnie uchylił się od takiego rozstrzygnięcia (mowa końcowa rzecznika generalnego ETS Niilo Jääskinen w sprawie C-270/12, VK/Rada i Parlament z 12 września 2013 r.).

Decyzje w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podejmowane przez organy - jak żaden inny przypadek wykorzystywania uprawnień państwa - wymagają mandatu demokratycznego. W związku z tym powinna obowiązywać zasada, że im szersze są skutki interwencji, tym większe powinny być możliwości sprawowania nad nią kontroli. W odniesieniu do interwencji takiej, jak restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja banku, zaproponowane obowiązki informacyjne i prawa do zadawania pytań są niewystarczające

WNIOSKI

Obecnie Państwa Członkowskie strefy euro ponoszą odpowiedzialność za inne państwa strefy euro, na których politykę nie mają żadnego wpływu. Z jednej strony „Instrument na rzecz konwergencji i konkurencyjności”, podobnie jak koordynacja *ex ante* planów reform polityki gospodarczej, umożliwią państwom udzielającym pomocy wywieranie ograniczonego wpływu na państwa „w potrzebie”. Z drugiej strony proponowane rozwiązania zmniejszą odpowiedzialność państw „w potrzebie” za prowadzoną przez nie politykę. Niekorzystne bodźce związane z wprowadzeniem instrumentu nie są możliwe do wyeliminowania. Efektu deadweight oraz ryzyka nadużyć nie da się uniknąć, zabraniając włączania do porozumień reform celowo opóźnianych lub możliwych do zrealizowania bez zewnętrznego wsparcia. Porozumienia w sprawie reform powinny być prawnie wiążące. Takie jednak można zawrzeć jedynie na mocy klauzuli elastyczności (art. 352 TFEU), w przypadku której do podjęcia decyzji wymagana jest jednomyslność w Radzie. Kompetencje UE w zakresie koordynacji polityki gospodarczej (art. 121 (6) i art. 136 (1) (b) TFEU) są ograniczone do porozumień niewiążących prawnie

Centrum für Europäische Politik (Centrum Polityki Europejskiej, CEP) jest niemiecką organizacją pozarządową, która na bieżąco monitoruje i analizuje procesy legislacyjne prowadzone na poziomie Unii Europejskiej oraz dzieli się tą wiedzą z politykami, naukowcami, mediami i ogółem społeczeństwa.
Więcej informacji: www.cep.eu

Fundacja FOR jest organizacją pozarządową, która prowadzi działania sprzyjające rozwojowi instytucji demokratycznych oraz wzmocnieniu społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.
Więcej informacji: www.for.org.pl